

БОЛОВСРОЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ
ЯАМ

БОЛОВСРОЛЫН ЕРӨНХИЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

БОЛОВСРОЛЫН САЛБАРЫН ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛ ӨНӨӨДРИЙГ ХҮРТЭЛ...

Сургууль, амьдралын холбоог бэхжүүлж ардын боловсролын системийг цаашид хөгжүүлэх тухай хууль

1982

Боловсролын тухай хууль
26 удаа
Дээд боловсролын тухай хууль
Бага, дунд боловсролын тухай хууль

Сургуулийн өмнөх боловсролын тухай хууль
6 удаа

2002

1995

Боловсролын тухай хууль
26 удаа
Дээд боловсролын тухай хууль
10 удаа
Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын тухай хууль
7 удаа
Бага, дунд боловсролын тухай хууль
13 удаа

2008

2011

Дээд боловсролын санхүүжилт, суралцагчдын нийгмийн баталгааны тухай хууль

1963

Бүгд Найрамдах Монгол Ард Улсын Ардын боловсролын хууль

БОЛОВСРОЛ: ӨНӨӨДӨР ...

БОЛОВСРОЛ: ӨНӨӨДӨР ...

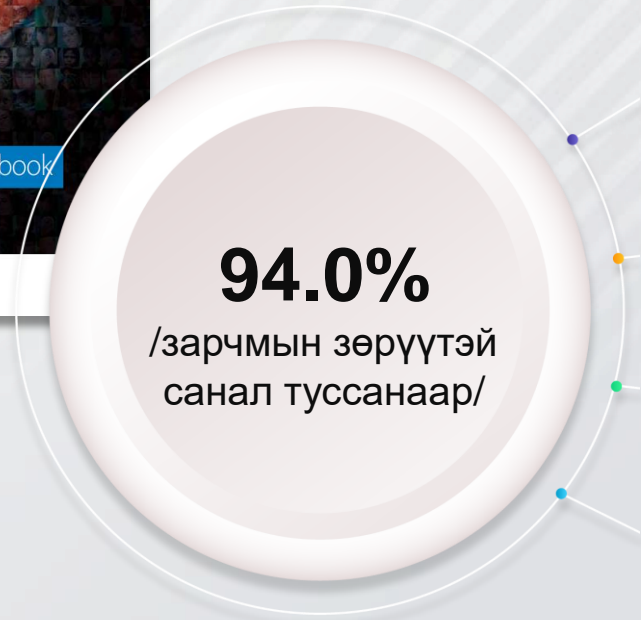
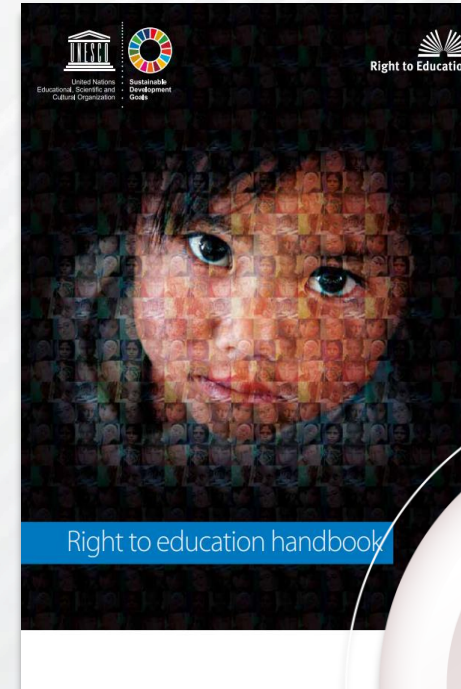
СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛ		ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛ		МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОВСРОЛ СУРГАЛТ		ДЭЭД БОЛОВСРОЛ			
Өдөр тутмын амьдралд оролцох наад захын мэдлэг чадвар эзэмших /2-5 нас/		Бие даан бүтээлчээр суралцах чадамж эзэмших үе /6-45 нас/		Мэргэжлийн суурь баримжаа олгох үе /16-18 нас/		Ирээдүйд эзэмших мэргэжлийн болон хөдөлмөр эрхлэх ур чадвар олгох үе			
Засаглал, удирдлага, зохион байгуулалт, томилгооны тогтолцоо оновчтой бус	хот, хөдөөгийн боловсролын н ялгаа их	Хүүхдэд ээлтэй, тэгш хүртээмжтэй бус орчин	Боловсролын түвшин хоорондын уялдаа холбоо сул	Сургалтын идэвхгүй арга барил давамгайлсан элсэгчдийн сурлагын чанар хангалтгүй	Цахим шилжилтэд бэлэн бус	Үр дүнд чиглэсэн цалин хөлс, нийгмийн баталгааны тогтолцоо бүрдээгүй	Зориулалтын лаборатори, кабинет, сургалтын техник тоног төхөөрөмж хүрэлцээгүй	Багш бэлтгэх, мэргэжил дээшлүүлэх тогтолцоо оновчтой бус	Суралцагчийн сурлагын ахиц дэвшлийн үнэлгээний тогтолцоогүй
Сургалтын хөтөлбөр тогтвортой бус		Сурах бичгийн чанар, хүртээмж сул		Хөгжлийн хэрэгцээ, шаардлага, хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлт хэрэгцээнд нийцээгүй		Сургалтын идэвхгүй арга барил давамгайлсан		Элсэгчдийн сурлагын чанар хангалтгүй	
Цэцэрлэг, сургуулийн хүртээмж хангалтгүй		Багшийн ур чадвар, арга зүй, мэргэжил дээшлүүлэх тогтолцоо оновчтой бус		Сургалтын төлбөрөөс хамааралтай дээд боловсрол, боловсролын зээлийн сангийн тогтолцоо оновчгүй, хүртээмжгүй					
Нийслэлд бүлэг дүүргэлт их									
Цэцэрлэг, сургуулийн хүртээмж хангалтгүй		Сургуулийн байршил, бүтэц оновчтой бус							
Мэргэжлийн багш дутагдалтай		Насан туршийн боловсролын тогтолцоо төлөвшөөгүй							

БОЛОВСРОЛЫН СЭРГЭЛТ: БИД ЮУГ ШИНЭЧЛЭХ ВЭ?

- ✓ Сургуулиудын /төрийн-хувийн, хотын-хөдөөгийн/ чанарын ялгааг арилгана. Хаана амьдарч, ямар сургуульд сурч байгаагаас үл хамаарч чанартай боловсрол эзэмших боломжийг бүрдүүлнэ.
- ✓ Дүнгийн тогтолцоог халж, ахиц амжилтын үнэлгээг нэвтрүүлэн, хүүхдүүдийг олимпиадад биш амьдралд бэлддэг тогтолцоог бий болгоно.
- ✓ Гэрт хамгийн ойр сургууль-хамгийн сайн сургууль. Танхим-цахим хосолж хамгийн сайн багшаар хичээл заалгах боломжийг хүүхэд бүрд олгоно
- ✓ Сургууль,цэцэрлэгийн удирдлагыг улс төрчид томилдог тогтолцоог халж, мэргэжлийн сонгон шалгаруулалтын тогтолцоонд шилжүүлнэ
- ✓ Газарзүйн мэдээллийн системд /School mapping/ суурилсан хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлтийг бий болгоно. Сургуулийн хэв, шинжийг зөв тодорхойлно.
- ✓ Үр дүнд суурилсан санхүүжилтийн тогтолцоонд шилжиж, сургуулиа биш сурагчаа дагадаг хувьсах зардлын тогтолцоонд шилжинэ.
- ✓ Багш бэлддэг, багшийг тасралтгүй хөгжүүлдэг тогтолцоог бий болгоно. Сайн багш өндөр цалин, гүйцэтгэлийн урамшуулал авдаг болно.

МОНГОЛ ХҮН БҮРД СУРЧ, БОЛОВСРОХ ЭРХ ТЭГШ БОЛОМЖ: БҮХ ХҮНД ЭРХ ТЭГШ БОЛОМЖ БИЙ БОЛОХ УУ?

БАГШ БЭЛТГЭХ ТОГТОЛЦООНД ЯМАР ШИНЭЧЛЭЛ ГАРАВ?

МОНГОЛ ХҮН БҮРД - СУРЧ, БОЛОВСРОХ ТЭГШ ЭРХ

МОНГОЛ УЛСАД	ХИЧЭЭЛ ЗААХ ЦАГ: ЖИЛД ДУНДЖААР	ОЕСД ОРНУУД
987 цаг	Сургуулийн өмнөх боловсрол	989 цаг
784 цаг	Бага боловсрол	791 цаг
711 цаг	Суурь боловсрол	723 цаг
684 цаг	Бүрэн дунд боловсрол	685 цаг

1.Сургалтын хөтөлбөр хэрэгжүүлэх
(сургалтын хөтөлбөр, хөтөлбөрийн дагуу хичээл заах, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг үнэлэх)

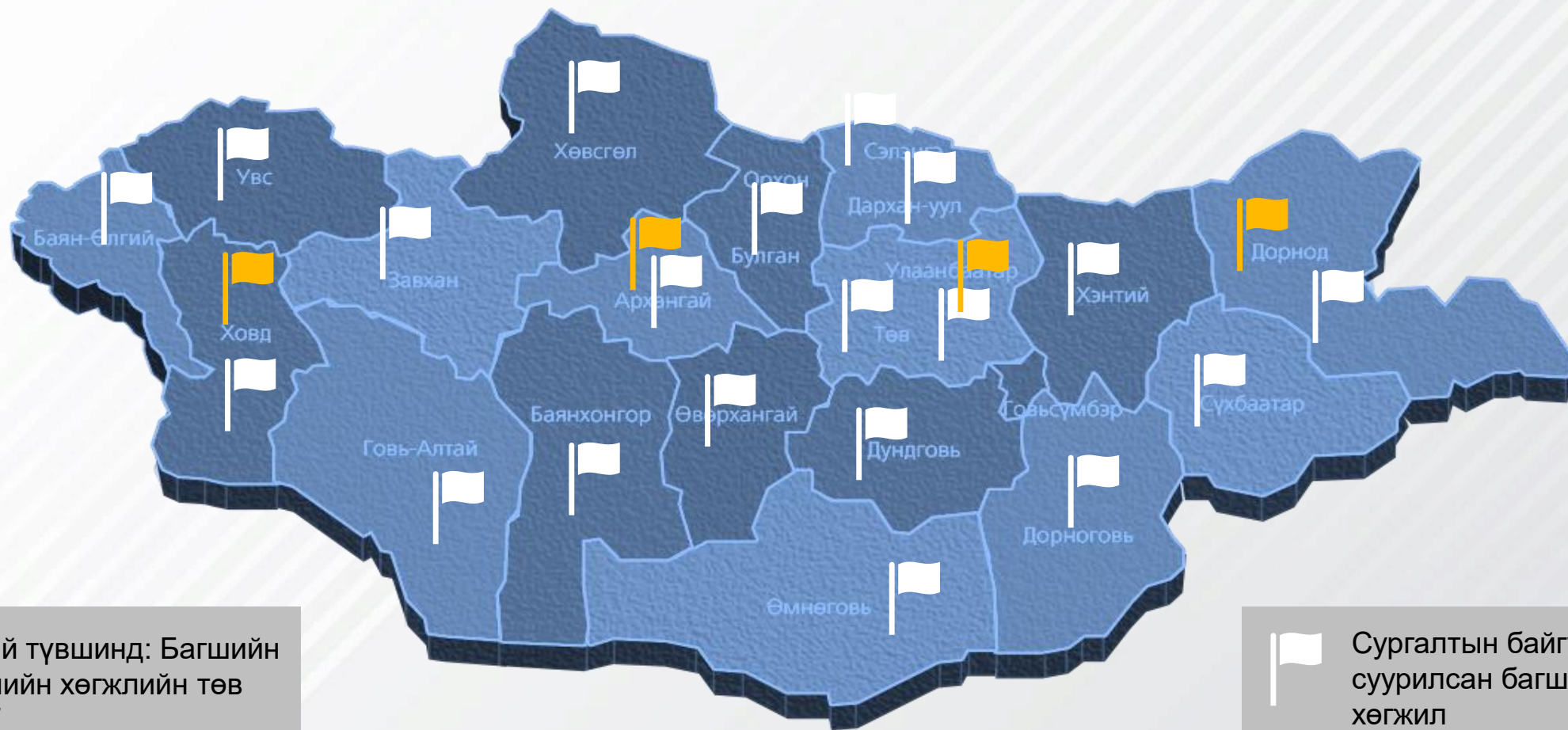
Ажлын цаг
7 хоногийн 40 цаг,
үүнээс хичээл заах - 19 цаг

2.Бусад ажил
а) сургалтын үйл ажиллагааг дэмжих,
б) багшийн хөгжлийг хангах,
с) эцэг эх, суралцагчидтай ажиллах

БАГШИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ХӨГЖЛИЙН ТОГТОЛЦОО

Боловсролын ерөнхий газар

 Үндэсний түвшинд: Багшийн мэргэжлийн хөгжлийн төв /бүсийн/

 Сургалтын байгууллагад суурилсан багшийн хөгжил

БҮХ НИЙТИЙН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛ

ХҮНИЙ ЭРХ: МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДСЭН ХУУЛЬ

Бүх нийтийн ерөнхий боловсрол үнэ төлбөргүй эзэмших эрх 6-18 насанд тасралтгүй суралцах, бие даасан иргэн болох, ажил мэргэжил болон дараагийн түвшний боловсрол сургалтын байгууллагад суралцах бэлтгэл хангагдана

ЭРХ ТЭГШ БАЙДАЛ

Бүх хүүхэд ЕБС-д суралцах явцдаа сургалтын хөтөлбөр, санхүүжилтийн тэгш боломжоор хангагдана

ЭДИЙН ЗАСАГ ДАХ ҮР АШИГ

Сургуульд сурсан хугацаа нэг жилээр нэмэгдэхэд хөдөлмөр эрхлэх магадлал 0.96 хувиар нэмэгддэг
/Сургуульд сурсан жилийн хөдөлмөр эрхлэлтэд нөлөөлөх нөлөө/

УРТ ХУГАЦААНЫ ҮР НӨЛӨӨ

Хүүхдийн ээж нь бага, суурь боловсролтой бол түүний хүүхдийн сургуульд суралцах жилд сөрөг хамааралтай байдаг бол бүрэн дунд боловсролтой болоход эерэг хамаарал ажиглагддаг. Нийгэм дэх гэмт хэргийн түвшин буурч, иргэдийн сэтгэл зүйн эрүүл мэнд болон санхүүгийн боловсрол сайжирна.

ЭРХ ЧӨЛӨӨ

Суралцагчийн авьяас чадварыг хөгжүүлэх боломж нэмэгдэнэ. /төрөлжсөн ахлах сургууль/

ЗАСАГЛАЛ, УДИРДЛАГЫН ЧАДАХУЙД СУУРИЛСАН, БОСОО ТОГТОЛЦОО

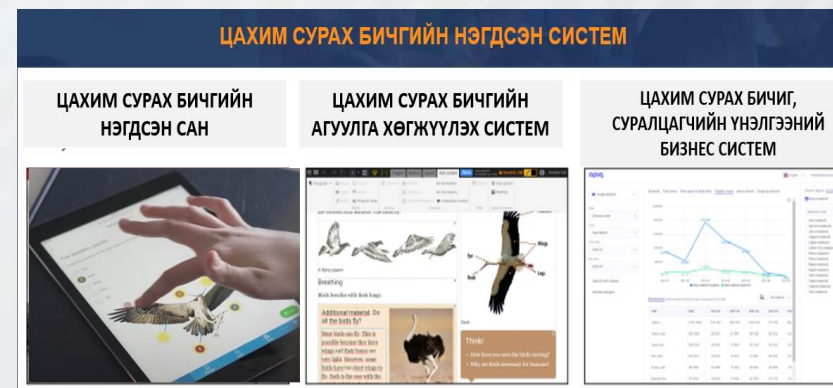
ЦАХИМ БОЛОВСРОЛ

- Багшийн дата хэрэглээний зардал,
- Сургуулийн болон суралцахуйн удирдлагын систем /LMS, SMS/
- Сургалтын программ хангамж, системийн эрх, лицензийн зардал
- GOOGLE, GIGA түншлэл

- Төрийн 682 сургуулийн цахим сургалтын нэгдсэн систем (eSchool)
- Математик, байгалийн ухаан цахим сургалтын систем 1-5 анги
- PEARSON АНГЛИ ХЭЛ, МХТ-ИЙН ЦАХИМ СУРГАЛТЫГ СИСТЕМ 5-11 АНГИ
- Бага ангийн цахим сурах бичиг

- Сургалтын нэгдсэн платформийн хөгжүүлэлт (eSchool)
- PEARSON Мэдээллийн технологийн цахим сургалтын систем 6-12 анги
- PEARSON АНГЛИ ХЭЛНИЙ ЦАХИМ СУРГАЛТЫГ СИСТЕМ 5-9 АНГИ
- Цахим сурах бичгийн нэгдсэн системийн хөгжүүлэлт
- МБС-ын Удирдлага, мэдээллийн систем
- МБС, ДБ-ийн төгсөгчийн хөдөлмөр эрхлэлтийг мөшгих систем
- Ухаалаг төхөөрөмжийн түрээсийн схем

БОЛОВСРОЛЫН ЧАНАРЫН БАТАЛГААЖУУЛАЛТ

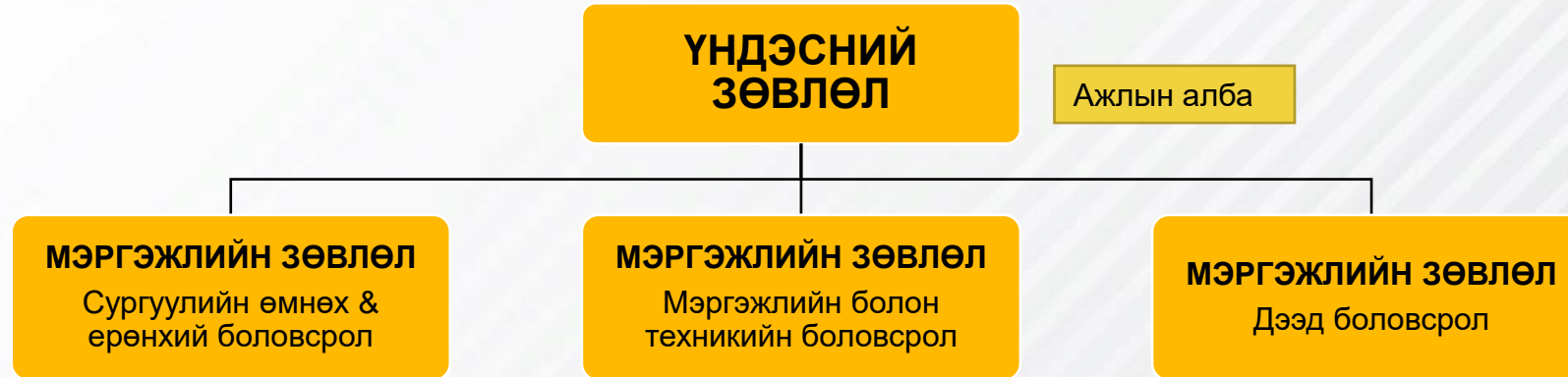

- Магадлан итгэмжлэл
- Тусгай, зөвшөөрөл /энгийн/

- Гүйцэтгэлийн / чанарын үнэлгээ
- Аттестатчилал /Багшийн мэргэжлийн түвшин, ур чадварыг үнэлгээ/
- Дотоод чанарын баталгаажуулалт
- Явцын үнэлгээ
- Хяналт шалгалт

- Чанарын хөндлөнгийн баталгаажуулалт
- Төгсөлтийн үнэлгээ

БОЛОВСРОЛЫН ЗАСАГЛАЛ, ЧИГ ҮҮРЭГ

Өөрийн удирдлага

Цэцэрлэгийн зөвлөл

Сургуулийн зөвлөл

Мэргэжлийн боловсролын сургууль, политехник коллежийн удирдах зөвлөл

Коллеж, дээд болон их сургуулийн удирдах зөвлөл

Гүйцэтгэх удирдлага

Эрхлэгч

Захирал

Захирал

Захирал
/ректор/

ЧАНАР, ГҮЙЦЭТГЭЛД СУУРИЛСАН САНХҮҮЖИЛТ

ЕБС-ИЙГ ХАГАС БИЕ ДААСАН
ТОГТОЛЦООНД ШИЛЖҮҮЛЭХ

Хариуцлагыг санхүүгийн эрх мэдэлтэй нь хамт тухайн байгууллагад олгоно. Эцэг эх, багш ажилчдын тэг оролцоог хангасан Хяналтын тогтолцоо бий болгоно

НЭГ ХҮҮДЭД НОГДОХ
ХУВЬСАХ ЗАРДЛЫН
САНХҮҮЖИЛТИЙН
АРГАЧЛАЛЫГ ШИНЭЧЛЭХ

Сургалтын хөтөлбөр, хичээл нэг бүрийн бодит өртөгт суурилсан санхүүжилтийг олгоно. Сандал ширээ, лабораторийн тоног төхөөрөмж болон бусад хөрөнгийн ашиглалтын үр ашгийг тооцно.

СУРГУУЛИЙН БҮТЭЦ,
БАЙРШИЛ, ХЭВ ШИНЖИЙН
ОНОВЧТОЙ ХУВИЛБАРЫГ
ТОГТООХ

Сумдын сургуулийн бүтэц, хэв шинж, байршлыг дахин зохион байгуулна. Хөрөнгө оруулалтыг зөвхөн нэн шаардлагатай байршилд хийнэ

СУРГАЛТЫН ЧАНАРТ
СУУРИЛСАН БАГШИЙН
ЦАЛИН, УРАМШУУЛЛЫГ
ОЛГОХ

Гүйцэтгэлийн үнэлгээний тогтолцоог бий болгоно. Суралцагчийн гүйцэтгэлийн ахицаар багшийн ажлыг үнэлж, тохирсон урамшууллыг олгоно.

СУРАЛЦАГЧИД ЯМАР БОЛОМЖ БИЙ БОЛОХ ВЭ?

- Бүх нийтийн ерөнхий боловсрол эзэмших боломж
- Орон зай цаг хугацаанаас үл хамааран суралцах боломж
- Мэдлэг ур чадвараа дүйцүүлэх боломж
- Цахим технологи, интернэтийн нөхцөл
- Ялгаатай хэрэгцээг харгалзсан хувьсах зардлын боломж
  - Сэтгэл зүйн үйлчилгээ авах боломж
  - Кредит хөрвүүлэх, дүйцүүлэх боломж
- Эх хэлээрээ суралцах, харилцах боломж

- Ялгаатай хэрэгцээнд нийцсэн хэрэглэгдэхүүний боломж
- Хувилбарт сургалтад хамрагдах боломж
- Сонирхлын дагуу сонгон суралцах боломж
- Чадварлаг багштай байх боломж
- Дэмжих үйлчилгээ авах боломж
- Тэтгэлэг, зээл, хөнгөлөлтийн боломж
- Судалгаа, шинжилгээнд оролцох боломж
- Цалин хөлстэй суралцах боломж
- Ажиллангаа сурах боломж

БАГШИД ЯМАР ӨӨРЧЛӨЛТ ГАРАХ ВЭ?

НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТ

Суурь цалин
Урамшуулал
Дата
Эрүүл мэнд
Багш хөгжлийн

МЭРГЭЖЛИЙН ХӨГЖИЛ

4 бүсчилсэн
Сургуульд суурилсан
Хөгжил хариуцсан менежер

АЖЛЫН АЧААЛАЛ БУУРАХ

Бэлэн контент
Ажил үүрэг багасах
Норм

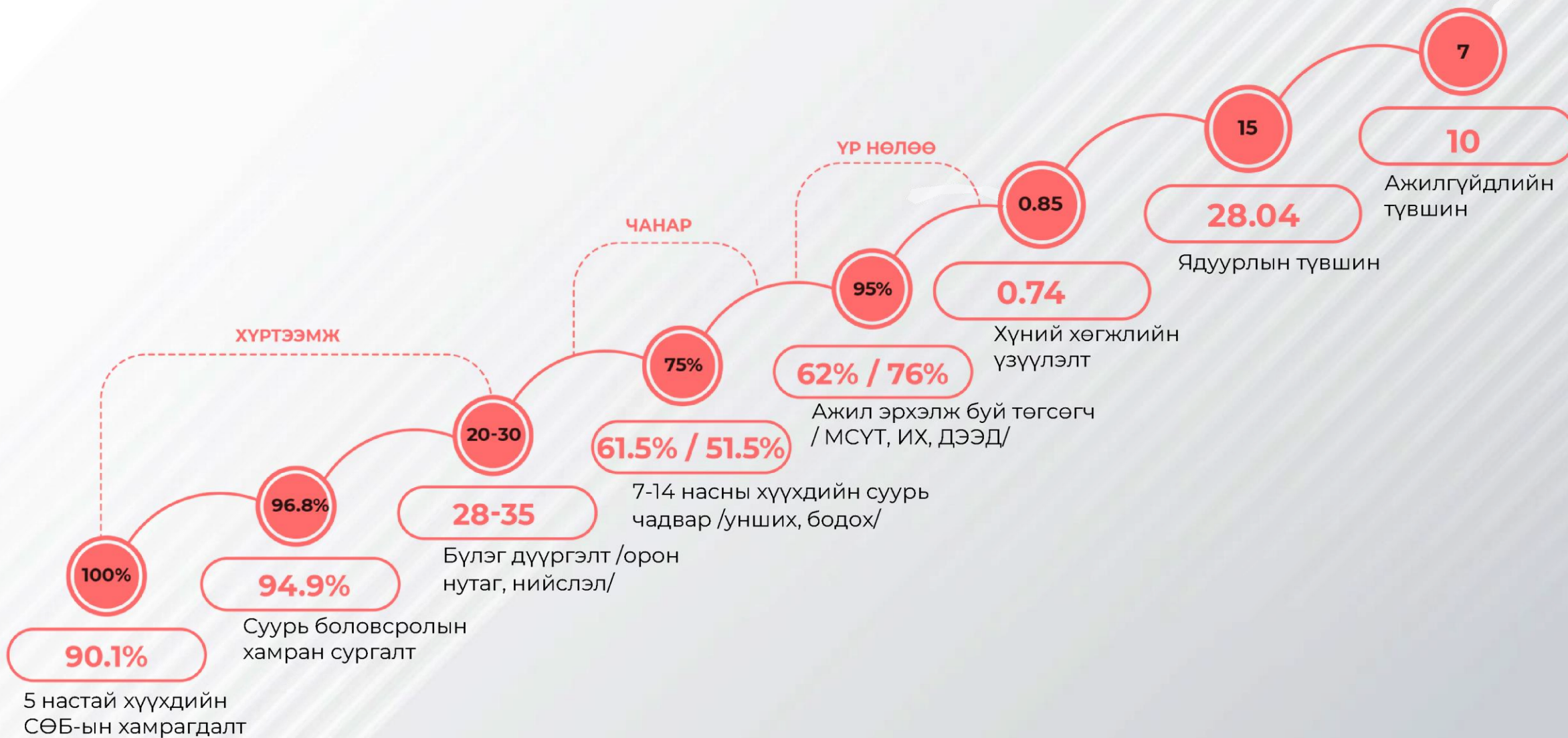
АХИСАН МАГИСТР

Бүтээлийн
Кредитийн
Сургалтын
Судалгааны

НИЙГМИЙН БАТАЛГАА

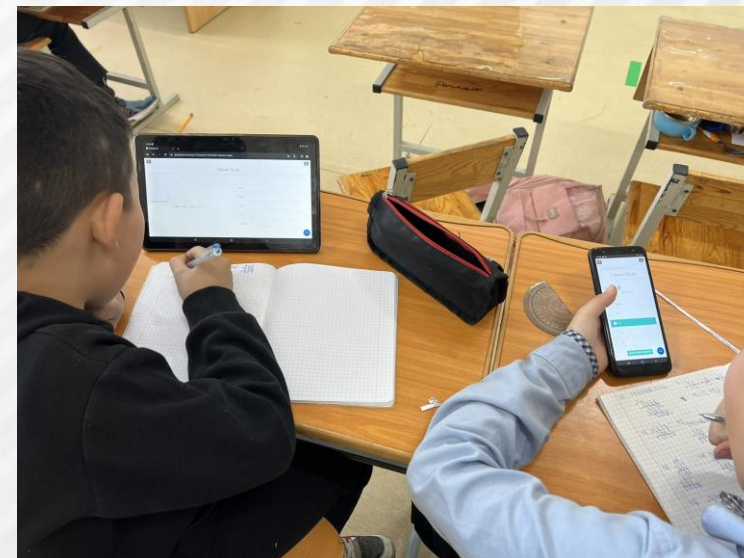
Амралт
3 жил тутмын нэмэгдэл
Хүүхдээ үнэгүй сургах
Эрүүл мэндийн үзлэгт орох
Орон нутгийн дэмжлэг
Хүүхдийн тоонд итгэлцүүлсэн нэмэгдэл

БОЛОВСРОЛЫН САЛБАРТ ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛ ХИЙСНЭЭР ХҮРЭХ ҮР ДҮН. 2030 ОН

Математикийн хичээлийн хоцрогдлыг арилгах зорилгоор Сураад.мн үндэсний платформыг хэрэгжүүлж байна.

Сурагчид хоцрогдсон түвшнээс /ангиас/ эхлэн хоцрогдлоо нөхөх боломж бүрдэж байна

eduten

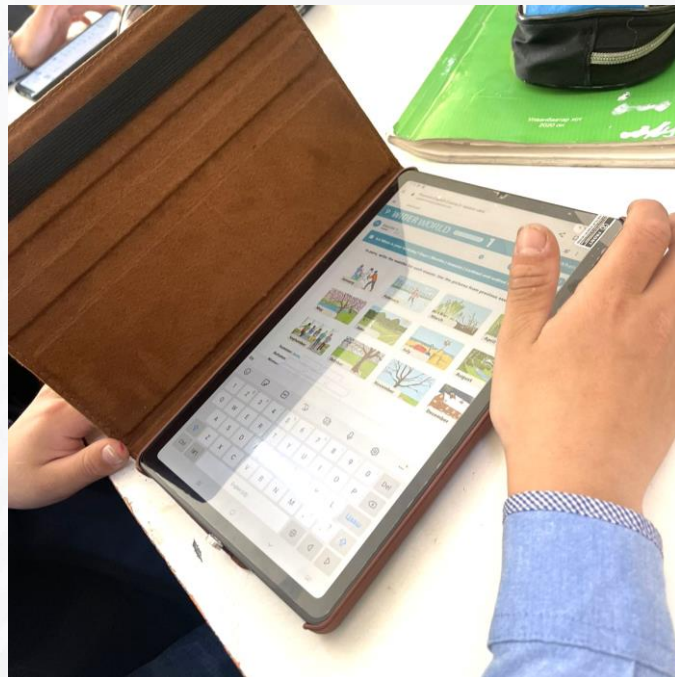

Eduten платформын туршилтын 3 дахь долоо хоногт болон цагаан сарын өдрүүдэд сурагчид 863.000 бодлого боджээ

Боловсролын амжилтаараа тэргүүлэгч Финланд улсын Eduten математикийн сургалтыг дэмжигч хиймэл оюун ухаанд суурилсан платформыг Монгол улсын 9 ЕБС-ийн 1000 сурагч эх хэл дээрээ ашиглаж байна.

Ерөнхий боловсролын 38 сургуулийн V-IX ангийн нийт 30,000 орчим сурагчид олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн хөтөлбөрийн дагуу англи хэл сурч байна.

ЕБС-ийн 276 багш, 28508 сурагчийн бүртгэл үүсгэж, хөтөлбөрийн хүрээнд ашиглагдах Wider World сурах бичиг, багшийн бүрэн гарын авлагыг идэвхжүүлсэн.

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД

БАЯРЛАЛАА